

18. Vilket förhållande var det mellan Jesus och Maria Magdalena?

- Det står klart utifrån evangelierna, att Maria Magdalena hyste stor kärlek till Jesus. Hon hade befriats från sju demoner av honom och hade följt honom som en lärjunge, tjänande honom utifrån sina möjligheter. (Luk. 8: 2-3) och hade varit tillsammans med Maria, Jesu moder och de andra kvinnorna, när Jesus korsfästes (Mark. 15:40-41) Hon var enligt evangelierna, den första person, som Jesus visade sig för efter uppståndelsen, efter det att hon tårögd hade sökt efter honom. (Joh. 20: 11-18) Härav vördnaden, som Kyrkan har haft för henne som ett vittne till den uppståndne Kristus. (Se: *Vem var Maria Magdalena?*) Utifrån dessa avsnitt i evangeliet kan man inte dra slutsatsen, att hon var en synderska, och mycket mindre, att hon var Jesu maka.

- De som gör gällande, att hon var Jesu hustru, åberopar sig på några apokryfiska evangelier. Alla, med ett möjligt undantag för en del av *Thomas evangelium*, skrevs efter de kanoniska evangelierna och är inte historiska till sin karaktär, men skrevs för att förmedla gnostisk undervisning. Dessa verk, vilka inte i egentlig mening är evangelier, är snarare texter, som innehåller vad som sades vara hemliga uppenbarelser från Jesus, efter uppståndelsen, till sina lärjungar. Mariam (eller Mariamne eller Mariham – namnet Magdalena förekommer inte utom i ett fåtal böcker) var den, som bäst förstod dessa uppenbarelser. Det är därför hon är Jesu favoritlärjunge, och från honom får ta emot en speciell uppenbarelse.

Hon var den första person, som Jesus visade sig för efter uppståndelsen. Men utifrån dessa avsnitt i evangeliet kan man inte dra slutsatsen, att hon var en synderska, och mycket mindre, att hon var Jesu maka.

► Motståndet som hon möter från apostlarna, eftersom hon är kvinna (enligt några av dessa skrivelser: *Thomas evangelium*, *Frälsarens Dialoger*, *Pistis Sophia*, *Marias evangelium*) återspeglar det negativa ställningstagandet av några av gnostikerna mot det kvinnliga och mot Maria som en berömd lärjunge. Inte desto mindre tycker några människor om att se denna motsättning som en återspeglning av den officiella Kyrkans attityd vid den tiden, mot det andliga ledarskap bestående av kvinnor som framställs i dessa grupper. Ingen av dessa är övertygande.

► Detta motstånd har mer sannolikt varit en konflikt mellan lärosatser: Petrus och de andra apostlarna konfronteras med de föreställningar, som dessa gnostiska grupper förde fram i Marias namn. I vilket fall som helst: att tillgripa Maria var ett sätt att rättfärdiga de gnostiska idéerna.

► I andra apokryfiska evangelier, särskilt *Filipposevangeliet*, är Mariam (denna gång citeras hon alltså med sitt ursprungliga namn Magdalena) en

gnostisk modell, i synnerhet på grund av sin kvinnlighet. Hon är den andliga symbolen för ett Kristi lärjungaskap och intar en perfekt union med honom. I denna kontext talar de om en kyss mellan Jesus och Maria (om denna text kan tolkas så) som symboliserar detta förbund. Sedan, genom denna kyss, vilken var ett slags sakrament större än dopet och eukaristin, frambringade gnostikern sig själv som en gnostiker. Hela tonen i dessa skrifter är rätt främmande för något slag av sexuella innebörder.

De som framför andra teorier åberopar sig på några apokryfiska evangelier, vilka med ett möjligt undantag för en del av *Thomas evangelium*, skrevs efter de kanoniska evangelierna och inte är historiska till sin karaktär men skrevs för att förmedla gnostisk undervisning.

► Om, enligt Judas evangelium, Jesus själv ger apostlarna order att förråda honom, så är det därför, att när han dör, den gudomliga anden, som fanns i honom, slutligen är i stånd att befria sig själv från inblandningen i köttet och kan återinträda i himlen. Äktenskap orienterat till börd skall undvikas; kvinnan skall bli frälst bara den ”feminina principen” (thelus) personifierad hos henne, transformeras till den maskulina principen, det vill säga, om hon upphör att vara kvinna.

- Ingen seriös forskare tar dessa gnostiska texter för historiska bevis på ett sexuellt förhållande mellan Jesus och Maria Magdalena. Det är mycket sorgligt, att denna anklagelse, vilken inte har någon historisk grund, och inte ens fick de kristna på den tiden att försvara sig mot den – dyker upp då och då, som om det vore en stor nyhet.

► Det stora missförståndet är i själva verket, att dessa skrifter används för att låta dem säga exakt motsatsen till vad de ville ge uttryck åt. Den gnostiska visionen – en blandning av platonsk dualism och österländska doktriner, dolda i bibliska idéer – anser, att den materiella världen är en illusion, att Gud i det gamla Testamentet är en ond gud, eller åtminstone underordnad, att Kristus inte dog på korset, eftersom han bara existerade i skenet av en mänsklig kropp, den senare ovärdig Gud (docetism) Det konstiga är, att det finns de idag som tror, att de i dessa texter ser upphöjelsen av den feminina principen vad gäller sexualiteten, den fulla och ohämmade njutningen i denna materiella värld.

© www.opusdei.org – Texterna har förberedts av en grupp teologiprofessorer vid Navarras universitet under Francisco Varos ledning.